

Utætheden

OK 23

DELTA I URAFSTEMNINGEN

LÆS SIDE 2-3

Utæthed

50 årgang nr. 2 / marts 2023

Ucensureret blad udgivet af
Rør og Blikkenslagernes
Fagforening af 1873

Lygten 10, 2400 NV
Telefon: 3583 2422
E-mail: kbh@blikroer.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Juul Rasmussen
E-mail: hjr@blikroer.dk
Redaktion:
Journalist Ole Sønderby, DJ
E-mail: osd@blikroer.dk

Oplag: 3200

Id nr. 46612
Layout: Monsun
Tryk: Dystan & Rosenberg

Afleveret til postvæsenet:
27. marts 2023

Deadline for næste nummer:
12. maj 2023

Forsiden

Efter vanskelige forhandlinger er det nu tid for at bruge din demokratiske stemme på OK23.

LEDER

Overenskomsten er OK, men vi mangler et effektivt værn

Social dumping er desværre hverdag for adskillige udlændinge som arbejder i DK. Det er med til at trykke vores løn og arbejdsforhold i bund. Vores byggepladser er for at sige det på den pæne måde meget internationale. Dette påvirker løn og arbejdsforhold i negativ retning.

Vi henvender os til fagtoppen, som har forhandlet alle gennembrudsforligene i OK23 og spørger: **Får vi snart et effektivt værn mod social dumping, før det er for sent?**

Den Danske Model og minimallønsområdet, bygger som bekendt på lokale lønforhandlinger ude i virksomhederne. Det er ikke foreneligt med kulturen hos udenlandske virksomheder og deres ansatte, som er mere vant til: "Kæft, trit og retningsmodellen".

Derfor mener vi en markant forhøjelse af minimallønnen eller produktionstillægget vil løfte bunden, så alle dem, der ikke formår en lokal lønforhandling alligevel, får en mere rimelig afregning.

I Rør & Blik er der ingen tvivl om, at vores fagforening skal tegne overenskomster med både danske og udenlandske virksomheder. I dag er det muligt for en overenskomstdækket virksomhed at trække virksomheder uden overenskomst ind som underentreprenører. Dette problem ser vi desværre ofte udnyttet groft og listen af byggepladser, der bruger af underentreprenører uden overenskomster, bliver stadigt længere og længere.

Derfor ville det være yderst fornuftigt at indføre et kædeansvar, som sikrer at overenskomsten dækker hele vejen ud i entreprenørkæden.

Vores arbejdsmiljø er i den grad udfordret af virksomheder, som ikke deltager aktivt i arbejdsmiljøarbejdet på byggepladserne. De problemer sætter vores liv, ære og velfærd under hårdt pres. Vi havde forventet løsninger i OK23. Men de kom ikke.

Nu står vi i et klart dilemma. For når vi oplever voldsomme pristigninger og en gigantisk inflation, skal vi sikre vores prislister bevarer deres værdi og er derfor nødt til at stemme ja til OK23.

Vores akkordpriser er nemlig ikke blot et udtryk for enkelte akkordsjaks aflønning. Akkordindtjeningen er normsættende for både vores aftalte slumpakkorder og timelønninger i hele branchen. Derfor er Rørprislisten, Fjernvarmepreislisten og Landspriskuranten af største vigtighed og afgørende for vores fag og fremtidige indtjening.

Bestyrelsen anbefaler først og fremmest, at du stemmer ved afstemningen af overenskomsten 2023. Og vi anbefaler at du stemmer ja, fordi det trods alt er en overenskomst som sikrer:

- Akkordprislister stiger med 4 % i 2023 og 3,9 % i 2024
- Løft af satser og tillæg, herunder zonepenge og smudstillæg
- Frit valgs konto stiger fra 13 % til 15 %
- Arbejdsgiver indbetaler fremover 10 % på pension, mens medarbejder indbetaler 2 %.

Det giver 2 % i lønposen

- Lærlingenes særlige opsparing stiger fra 9,5 % til 11,5 %
- Forhøjet barselssats til 186,50 kr
- Lærlinges løn forhøjes med 4,5 % i 2023 og 3,5 % i 2024
- Løn under selvvalgt efteruddannelse stiger fra 85 % til 100 %
- Ret til frihed med løn til tillidsrepræsentanter i forbindelse med informationsmøder om overenskomstforliget indtil afstemningen slutter

Fremlagt af bestyrelsen på den ekstraordinære generalforsamling 21. marts 2023 i Rør og blikkenslagernes fagforening af 1873

Henrik Juul Rasmussen, formand for
Rør & Blik København

Ny overenskomst er klar til urafstemning

■ **OK23** 14 timer tog det i anden omgang at nå frem til et overenskomstforslag. Forbund og TEKNIQ blev enige en tidlig lørdag morgen klokken cirka 5.00 og kunne underskrive forliget. Samme dag mødtes Rør & Bliks Bestyrelse for at se på resultaterne allerede klokken 12 lørdag formiddag, og efter en omhyggelig gennemgang af de, ikke mindre end 36 protokollater, besluttede Bestyrelsen at sige ja til resultatet og anbefale det.

En enighed som blev gentaget i forbundets hovedbestyrelse, der også var enige om at anbefale et ja. Herfra er det overladt til medlemmerne og en urafstemning at tage stilling til, om resultatet er godt nok for den toårige overenskomst.

Fagforeningen holder ekstra ordinær generalforsamling den 21. marts, så

Det er åbenlyst, at vi ikke fik det vi kom efter. OK23 har ikke indført et fast kædeansvar.

du kan høre alt om indholdet og tage stilling til den nye Overenskomst.

Først er der en ekstraordinær generalforsamling i Rør & Blik og bagefter er der urafstemning på landsplan.

Resultatet giver pæne forhøjelser, men..

»Det er åbenlyst, at vi ikke fik det vi kom efter. OK23 har ikke indført et fast

kædeansvar. Et ansvar, hvor hovedentreprenørerne tager et ansvar for deres udenlandske underentreprenører. Vi fik heller ikke en markant forhøjelse af mindstelønnen, som vil sikre os mod unfair konkurrence med underbetalt arbejdskraft«, siger Henrik Juul Rasmussen.

»Til gengæld fik vi så pæne forhøjelser på vores prislister, som vi i bestyrelsen ikke finder det ansvarligt at sige nej til på nuværende tidspunkt, hvor vores fremtid muligvis er truet af sorte økonomiske skyer.

Derfor er det ikke ansvarligt at sige nej tak til de fornuftige stigninger i OK23.

Et nej ville sende os direkte ned i "Forligsen" og betyder samtidig lige præcist et rundt O i procenter på prisli-

Et nej ville sende os direkte ned i "Forligsen" og betyder samtidig lige præcist et rundt O i procenter på prislisterne.

sterne. Med den inflation vi har set, vil det være meget skidt ikke at få de forhøjelser med nu, så er vi rustet til tider med stigende krav om opmåling«.

Han glæder sig også over, at der er kommet fine forbedringer for vores tillidsvalgte. De vil styrke organiseringsarbejdet, hvilket er en forudsætning for fremtidige stærke overenskomster. Samtidig stiger lærlingenes løn og den særlige opsparing fra 9,5 procent til 11,5 procent og er den bedste i byggeriet på nuværende tidspunkt. Ligestillingen får også et løft med en forhøjet barselsats. Mulighederne for efteruddannelse bliver også mere attraktive, da løn under selvvalgt efteruddannelse stiger fra 85 procent til 100 procent.

»Jeg synes egentligt, at vi har løst opgaven meget godt. Men jeg respekterer selvfølgelig at alle ikke kan gøres tilfredse og det er en demokratisk ret til at være utilfreds og stemme nej. Men husk at bruge din stemme«, lyder opfordringen.

Du vil få besked fra Blik- og Rørarbejderforbundet om hvornår og hvordan urafstemningen afvikles.

Fingrene væk fra vores fredag!

Fagbevægelsen holdt en kæmpe stor demonstration

■ **FRIHED** Det var ikke stormen på Børsen, der samlede borgere fra hele landet på Christiansborg Slotsplads. Det er tværtimod stormen om store bededag, der raser. Titusindvis af borgere mødtes foran Christiansborg i en gigantisk protest mod SVM-regeringens plan om at afskaffe fredagen. Et uhørt magtfuldkomment angreb på vores overenskomst og den danske model.

50.000 proteststemmer

Hvis regeringen får lov, er det blot den første frihed, politikerne stjæler. Lød en tilbagevendende og samstemmende advarsel fra landets største fagforeningsbosser fra HK, FOA og 3F. En folkekirkepræst tordnede, kunstnerne sang klare protester og samlede til fællessang. Men protesten på Slotspladsen lød ikke mindst fra de mange stemmer fra virkelighedens produktions- og service-Danmark.

Unge og ældre arbejdere fortalte om nedslidende job som renovationsarbejder, håndværker, kagebager og pædagog. Budskabet var: Vi har alle brug for vores frihed, ikke for mere stress og produktion. For fagbevægelsen er de eneste der

kæmper aktivt for arbejdernes frihed. 70 busser fra hele landet var rullet til hovedstaden. Fælles faneoptog fra forbund og fagforeninger i København mødtes på Slotspladsen. Alle Blik og Rørarbejderforbundets kredse var stærkt repræsenteret. Mange unge og mange veteraner med røde aktionshuer og gule veste lyste op blandt kollegaer fra alle fag.

Store bededag Payback

Utallige unge var mødt op for at markere, at de knokler nok i forvejen og i alt for mange år på arbejdsmarkedet, men også for at give Tessa fra Blæstegenen et fortjent sus foran scenen.

Selv understregede rapperen: >>Som nogen ved, så kommer jeg selv fra en arbejderfamilie. Jeg kommer fra en familie, der arbejder hårdt. Der er ikke nogen i min familie, der nogensinde har fået noget foræret, og der er heller aldrig nogensinde nogen, der får lov til at tage noget fra os, sagde hun om Store bededag pay back.

Både Anne Linnet og Tessa afholdt koncert for de mange fremmødte i alle aldre og størrelser. Michael Schøtt, der

var en kæk standup-konference, vurderede, at vi var mindst 50.000 samlet til demonstration på Slotspladsen.

Politiet har ikke bekræftet antallet, men ingen var i tvivl om at det var den største faglige manifestation i historisk tid.

Epilog: Næste skridt er indgreb i pensionsalderen

På trods af de mange demonstranter. På trods af at næsten en halv million danskere skrev under på en protest. På trods af fagbevægelsens og en næsten samlet oppositionens argumenter (Radikale bakkede op) blev store bededag lagt i graven. Samtidig raslede regeringen ned i meningsmålinger, mens den glædede sig over at der er lang tid til næste valg. Derefter tog de fat på at slagte seniorpension, som næste skridt på en lang og truende reformrække, der skal udvide arbejdsudbuddet.

Foreløbig er vores pensionsalder sat til 69 år, men allerede i 2025 skal Folketinget tage stilling til om den skal op på svimlende høje 70 år på arbejdsmarkedet.

Udbetaling Danmark forstår ikke akkord

Kim blev trukket voldsomt i sin tidlige pension ved en fejlregning

■ **PENSION** Kim Laursen var firstmover til tidlig pension med det folkelige navn ”Arnepension”. Allerede ved ikrafttrædelsen nytår 2022 fik han tilkendt tidlig pension efter et langt arbejdsliv på 48 år. Kim fik derfor uden problemer tilkendt tidlig pension, da alle krav til at stoppe tre år før folkepensionsalderen var opfyldt. Alt var i sin skønneste orden og han gik fra sin efterløn over til tidlig pension uden hindringer. Kim har sparet op til sin efterløn siden starten i 1979 og blev derfor tilgodeset ved overgangen fra efterløn til tidlig pension og fik sin efterløn udbetalt – også kendt som ”efterløns-finten”.

Efter et langt arbejdsliv, senest på Danmarks største byggeplads, Danske Banks nye domicil i Postbyen, takkede Kim af og gik på pension. Han sluttede af med 1876,5 time på en akkord, som pt. endnu ikke er afsluttet på byggepladsen

Frisk start på pension

»Jeg skulle lige vænne mig til pensionistlivet. Sove længe og være sent oppe var bestemt ikke hverdagskost, når man arbejder på en byggeplads, men jeg fik en god start«. Kim tog sin elcykel med toget til Frankfurt. Herfra kørte han videre langs Rhinen, gennem Ruhr helt ned til Rhône og den franske middelhavskyst.

Herfra fortsatte turen mod Alicante i Spanien, hvor Kim har et fritidshus.

»Over 1300 km på 14 dage var en frisk start med god mad og drikke på solo-cykelturen. Derefter tilbragte jeg et par dejlige måneder i huset i Spanien med kone og børn på besøg«, smiler Kim. Han planlægger nu at lære spansk på aftenskole.

Problemer med Udbetaling Danmark

Tidlig pension fungerer også fint det første halve år og Kim høre ikke fra Udbetaling Danmark. I løbet af 2022 får Kim to gange del i akkordoverskuddet fra pladsen på i alt 55.000 kroner.

»Man ved jo aldrig præcist om der er overskud på akkorden. Omvendt så sikres tidligere kollegaer via overenskomsten en del i de uafsluttede akkordudbetalinger. Hvilket har stor betydning for medarbejdere på de store akkorder, der kan løbe over flere år«.

Lige før jul sender Udbetaling Danmark en ny beregning, hvor de har medregnet akkordudbetalingerne. »Tidlig pension er jo ikke en guldgrube sammenlignet med at gå på arbejde. Du får udbetalt kroner 14.000. Nu efterregulerer Udbetaling Danmark med over 12.000 kroner og udbetaler kun 1.500 om måneden og vil samtidig have efterbetalt 8.340 kroner«.

Kim sender først sine lønsedler for at dokumentere, at arbejdet lå langt tilbage. Efterfølgende skrev hans projektchef fra

Wicotech Kirkebjerg en grundig og pædagogisk forklaring af overenskomsten og akkordudbetalinger

Kollega, fagforening og firma banker Udbetaling Danmark på plads

I første omgang er det meget svært at forklare Udbetaling Danmark om sammenhængen. Til sidst må Kim sige til de skiftende sagsbehandlere, at nu kommer fagforening og forbund på banen. »Jeg ved ikke om forbundets jurist også fik dem rykket på plads, men efter min henvendelse rettede Udbetaling Danmark administrationen. I januar fik jeg en ny beregning, der viser at jeg alligevel ikke bliver trukket for akkordafregningen, men nu har de brugt hele mit skattefradrag og nedsætter udbetalingen væsentligt.«

»Udbetaling Danmark siger jeg kunne have forudset akkordudbetalingen, men reelt er det umuligt at vurdere, hvordan arbejdet udvikler sig og i princippet kan vi jo risikere at selv skulle betale«. Kim forventer at hans årsopgørelse nu vil blive reguleret korrekt, men af principielle grunde forfølger han sagen. »Mange kollegaer går jo på pension d. 1. januar og kan derfor blive ramt af Udbetaling Danmarks manglende viden om akkordsystemet og vores overenskomst«.

Hvad er Udbetaling Danmark?

Udbetaling Danmark har ansvaret for at udbetale offentlige ydelser til dig. Det kan for eksempel være din boligstøtte, folkepension, feriepenge, uddannelseslån eller tidlig pension mv.

gang fandt ingen manglende betalinger i de første tjek. Til gengæld gav brugerne en række fine tilbagemeldinger til de to udviklere, der kan gøre beregneren endnu mere præcis og brugervenlig. Kurset afsluttes med en afprøvning af den lønberegner, der vil komme til at være tilgængelig på Blik- og Rørarbejderforbundets hjemmeside.

Det er en webbaseret udgave af Rør & Bliks lønberegner, der bygger på et regneark. Forbundets lønberegner er brugervenlig i indtastningen, men har forsat nogle skønhedsfejl, der skal rettes før den offentliggøres.

Her vil alle input fra kurset i Rør & Blik blive båret videre. Tak for jeres gode bidrag.

Får du den rigtige løn?

Rør & Bliks lønberegner gør arbejdet godt og hurtigt

■ **LØNTJEK** Der er fejl i flere lønsedler, end du tror og det er ikke alle VVS'ere, som får den løn, de har krav på. Derfor er behovet og efterspørgsel af løntjek stort i fagforeningen. Rør & Blik har udviklet på en lønberegner, der hurtigt og brugervenligt beregner om din egen lønseddel er korrekt, hvor du selv, hurtigt og nemt, kan tjekke, om du får den rigtige løn.

På et nyt kursus i Rør & Blik blev en håndfuld kollegaer introduceret til lønberegneren af Sebastian Morgner og Bjørn Due. I løbet af kort tid lærte alle at indtaste i den simple lønberegner.

Oplysninger fra lønsedlen blev tastet ind i en enkel oversigt. Alt fra anciennitet, lønperiode og timeløn sættes ind, mens aftalte områder som zonepenge, smuds, skurpenge, sygedage mv. trækkes op fra baggrundsberegninger bag lønberegneren.

Særlig opmærksomhed på individuelle tillæg som personlige tillæg, kompetencetillæg og overtid skal du også huske at tage med. Men efter en hurtig gennemgang beregner Rør & Bliks model et præcist personligt løntjek.

Sandhedens time for lønsedlen

Efter gennemgangen gik alle kursister i gang med at regne på deres egne lønsedler og tjekke for fejl. Men i første om-

Er din arbejdsgiver gået konkurs?

Så kontakt Rør & Blik med det samme!

■ **KONKURS** Vi har nu det højeste antal konkurser siden 2010. Netop offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at i 2022 var der 2.834 konkurser i danske virksomheder. Det svarer til, at 1,3 procent af alle virksomheder gik konkurs sidste år. Mere end 13.100 lønmodtagere blev ramt af firmalukningerne, heraf mere end 5.100 alene i Hovedstadsområdet.

Din løn mv. er i udgangspunktet dækket af Lønmodtagernes Garantifond (LG), men du skal være opmærksom på flere ting, hvis du rammes af konkurs på din nuværende eller tidligere arbejdsplads.

En forholdsvis kort tidsfrist kan koste dig mange penge og du skal derfor være hurtig med at rejse dine krav og gøre det uophørligt. Men der er flere faldgruber.

Du skal reagere inden 4 måneder

Hvis du står i den kedelige situation, hvor din arbejdsgiver er gået konkurs, har du som lønmodtager mulighed for at få dækket løn og feriepenge, pension mv., du har tjent før konkursen.

Du kan få økonomisk hjælp fra LG, hvis din arbejdsgiver er ophørt, er insolvent og ikke kan betale sin gæld. Her får

du som udgangspunkt dækket løn mv. 6 måneder tilbage fra den dag, der er indgivet konkursbegæring for virksomheden. LG dækker din løn med tillæg som zonepenge, smuds mv. samt pension, feriepenge, SH-betaling og fritvalg mv.

LG kan højst udbetale 160.000 kroner. Men her indgår feriepenge, fritvalgsaldo og SH-betaling ikke i dette beløb, det er ren løn.

Selvom LG kan dække 6 mdr. bagud fra konkursen, så dækker de ikke hvis du ikke kan **bevise** at du rejste kravet overfor mester **med det samme**, og at du har **forfulgt** kravet hele vejen igennem.

Husk derfor at gemme SMS'er og mails du har sendt til mester om det du mangler. Den slags kan være afgørende for at få dækket ældre krav.

Kontakt altid Rør & Blik

Lønkrav skal anmeldes til Lønmodtagernes Garantifond senest fire måneder efter, arbejdsgiver er konkurs. Kun lønkrav, der er forfaldne senere end seks måneder før konkursbegæringen bliver indgivet til skifteretten, dækkes af Lønmodtagernes Garantifond.

Her er problemet ofte pension mv fra en tidligere arbejdsgiver, som nu er

Hvad er LG

Lønmodtagernes Garantifond (LG) er en forsikringsfond i Danmark, som alle private arbejdsgivere betaler ind til. Fonden sikrer blandt andet, at du som medarbejder får udbetalt dine ydelser som løn, feriepenge, pension og lignende. Hvis din arbejdsgiver begærer konkurs og ikke er i stand til eller villig til at udbetale din løn, kan din fagforening på vegne af dig kontakte LG, så du kan modtage din berettigede løn.

gået konkurs. På statstidende.dk kan du altid tjekke om en arbejdsgiver er gået konkurs, men det gør de færreste af egen drift.

»Mange kommer i konkurs klemme fordi kravet ikke er rejst overfor mester øjeblikkeligt. Vi har kollegaer, lærlinge og svende, der i Arbejdsretten har fået tilkendt mange penge, som LG efterfølgende afviser, når kravet ikke har været rejst rettidigt og forfulgt uophørligt.

Særligt vikarfirmaer, der åbner og lukker og starter op med nye cvr-numre, giver problemer, da man ofte ikke har kunnet nå at rejse kravet overfor firmaet. Derfor skal du altid henvende dig i Rør & Blik så hurtigt som muligt, hvis din arbejdsgiver går konkurs«, siger Bjørn Roseørn Due, faglig sekretær Rør & Blik. Det kan være en omfattende opgave at fremsætte krav, og der er helt klare frister for, hvornår kravene skal være fremsat. Du får derfor en grundig information om hvad du selv skal gøre og hvad fagforeningen og forbundet gør, og du får udleveret "huskeliste" over al den dokumentation du skal finde frem for at fagforeningen kan sende dine krav til både LG og feriepengegarantiordningen.

Vi skriver på 150 års historie

En blikkenslager skal kunne mange ting

Fagets udvikling er voldsomt innovativ

■ **FAGET** Blikkenslagerfaget er et af Danmarks ældste håndværk med traditioner, der kan føres helt tilbage til middelalderen, hvor vi bl.a. smedede rustninger til riddere. Faget blikkenslager er opkaldt efter materialeanvendelsen af tynde plader af metal/blik (på tysk ”Bleck” Red).

Blikkenslagerhåndværket kendes helt tilbage i 1600-tallet i Danmark, hvor lauget blev organiseret. Faget var dengang primært arbejde med tag, tagrender og belysning i lanterner og gadelygter. Med de forbedrede boliger blev Vand, Varme og Sanitet (VVS) blikkenslagerens store arbejdsområder.

I de sidste 25 år er faget udviklet hurtigt med den tekniske og digitale proces og arbejdet afspejler mange forandringer. Fra kakkelovn til fjernvarme med radiatorer og gulvvarme, gas og solvarme, tagbelægning med indbyggede solceller, ventilation,

køling og energioptimering. Klimaudviklingen sætter i sig selv sit store præg på faget og den teknologiske udvikling går stærkt.

Specialiseret teknikuddannelse

I dag suppleres håndværket af moderne teknik, hvor du skal håndtere komplekse regnestykker og programmere maskiner som CNC-maskiner og 3D-printere. Samtidig er uddannelsen blevet mere teoretisk og specialiseret, hvad enten du uddannes som energispecialist, ventilationstekniker, blikkenslager eller installationstekniker.

UTÆTHEDEN har talt med uddannelsesleder, arbejdsgiver og fagforbund om fagets udvikling de sidste 25 år og i fremtiden.

TEC Gladsaxe bliver et energi-mekka

Landets største uddannelsessted for VVS'ere

Jan C. I. Pedersen er Uddannelsesleder for VVS og Køleteknik på TEC Gladsaxe

Vores fag er i en rivende udvikling som et klassisk

håndværk med en voldsom digital revolution og med en vidtfavnende række af nye opgaver med den grønne omstilling, varmepumper, energioptimering, vandgenindvinding, jordvarme, Power-to-X, solenergi mv.

Vi har bevæget os hastigt væk fra fagets ry som beskidt og hårdt arbejde med toiletter og faldstammer. For der er sket en positiv udvikling af mange nye og bedre produkter til VVS'ere særligt de sidste ti år. Kravene til både uddannelse og efteruddannelse er til gengæld

øget voldsomt. Branchen er præget af større virksomheder, mere specialisering og helt nye arbejdsområder. Her spiller ny lovgivning, ny teknologi og større klima-krav naturligvis også en afgørende rolle for faget.

TEC Gladsaxe er med på beatet

Jan har været i faget i 30 år. De sidste ti år som både underviser og uddannelsesleder, så han er tæt på faget og eleverne hver dag. Allerede i dag, men særligt i fremtiden, har vi som fag en central rolle, når vi skal energioptimere og arbejde for den grønne omstilling. Der er et stort samfundsmæssigt behov og en rivende efterspørgsel efter velkvalificerede installationsteknikere, blikkenslagere, ventilationsteknikere og energispecialister i mange år frem. Lige nu har vi en venteliste på uddannelsen på grund

af en stor søgning og derfor har vi nu de største hold nogensinde med mange lærlinge på vej.

Et teknisk fag i konstant udvikling

Vores energioptimering er bogstaveligt talt blevet guld værd for med de nuværende høje energipriser. Her er vi hurtigt vores dagløn værd og de store investeringer i innovative energiløsninger er hurtigt tjent ind for kunderne.

Faget har været igennem en udvikling, hvor digitale værktøjer og avancerede beregninger er blevet en fast del af faget. I 2020 gennemførte vores faglige bagland en målrettet reform med stærkt fokus på vores opgaver for miljøet og den grønne energiomstilling. Og det er også særligt de opgaver vores elever har deres opmærksomhed på og efterspørger i uddannelsen.

Udvikling udfordrer skolen, virksomhederne og eleverne

Arbejdet med udviklingen udfordrer skolen og stiller vores undervisere, maskiner, materialer og undervisningslokaler overfor nye og store krav. Der er nye krav til nye certificeringer og samtidig skal vi opgradere vores faciliteter, så vi kan undervise i den seneste udvikling og med de nye krav til dokumentation af grønne regnskaber. Her er vores arbejde med energioptimering og dokumentation en væsentlig del af virksomhedernes frivillige grønne regnskaber. Samtidig stilles der politiske krav til energi- og CO₂-regnskaber, hvor vores viden er afgørende.

De nye certificeringskrav til både lærlinge og svende sætter skolen under pres med nye krav til både vores undervisere og til skolens indretning. Vi har investeret millioner i udstyr og lokaler de seneste år og arbejdet med at rekruttere kvalificerede undervisere kræver mange kræfter. Her er kravene til undervisning i den teoretiske del blevet meget høje og det kræver dygtige undervisere, der ikke hænger på træerne.

Heldigvis har vi gode kompetencer i huset, vi har investeret i nyt udstyr og er pt. i gang med at bygge et helt nyt energihus i Gladsaxe, der skal indeholde alt det nye inden for VVS-energiuddannelsen og køleteknikeruddannelsen bl.a.

Kommende energihus i Gladsaxe

Nye elev-typer

Eleverne er i gennemsnit i dag lidt ældre, mere modne og mere afklarede om deres uddannelsesforløb, men vi får også en del helt unge målrettede lærlinge. Samtidig er elevmassen også mere vant til at følge den digitale udvikling. Vi har udviklet undervisningsmoduler med delvise virtuelle forløb med fjernvarme, gasboks og energitavler mv. Dem kan du arbejde med på din mobil i pauserne og videre derhjemme.

Omvendt oplever jeg også at de unge i mindre grad haft værktøj i hænderne og arbejdet med materialerne end min egen

generation af ”knallert-drenge”, da jeg startede for 30 år siden.

Udviklingen har givet et stærkt samarbejde om lærlingens uddannelse mellem virksomheder og skolen, da der stilles mange krav om milepæle, som lærlingen skal nå under uddannelsen. Særligt energispecialistuddannelsen stiller store krav til virksomhedens arbejdsområde. Nutidens unge har heldigvis en mere nat

urlig tilgang til at arbejde digitalt og styre de elektroniske hjælpemidler, men vi skal være opmærksomme på ikke at stille for ambitiøse mål op for uddannelsen.

Her er buen blev spændt hårdt og ambitiøst op af

vores bagland i det Faglige Udvalg. Men der er grænser for hvor meget viden kan vi pumpe ind i lærlingens hoved på fire år. Derfor skal vi også holde godt fast i de grundlæggende praktiske elementer og ikke gøre faget for teoretisk og bogligt.

En løsning for fremtidens uddannelser kan være at give plads til flere moduler og certificeringer som efteruddannelse i faget løbende og efterfølgende grunduddannelsen. Så har den enkelte elev et bredere faglig grundlag for at vælge den ønskede retning.

Indgåede uddannelsesaftaler på VVS-energiuddannelsen

- 110 pct. flere uddannelsesaftaler på VVS-energiuddannelsen fra 2014-2022.
- 4 pct. flere uddannelsesaftaler i 2022 i forhold til 2021.
- 2114 er i gang med en vvs-energiuddannelse i dec. 2022.

Kilde: Uddannelsesstatistik samt egne beregninger.
Note: opgjort ultimo 2022

Fra lokumsuddannelse til grøn klimahelt

VVS'ere har en stor og synlig værdi for samfundet

Tina Voldby, Underdirektør i TEKNIQ

Jeg har arbejdet med at synliggøre værdien og betydningen af vvs-energiuddannelsen

siden jeg startede i TEKNIQ i 2005. På det tidspunkt var min oplevelse af uddannelsen i stagnation. Vi havde faldende søgning til uddannelsen og faget havde ry for at være hårdt og beskidt. Samtidig så jeg svendeprøver med en stort antal elever der dumpede.

Mit indtryk var at uddannelsen var den skraldespand, uddannelsesvejleder hældte elever ned i, hvis de var endt bagerst i køen. På de tekniske skoler var fokus primært på blikkenslagerarbejdet og sanitet og ikke den nye teknologi, der var på vej ind i branchen.

Derfor var det en hovedopgave at synliggøre vvs-energiuddannelsen og vvs-branchen og vise den store værdi vi har. Her var der virkelig behov for store forandringer og et løft. Jeg har brugt mange kræfter på at informere, synliggøre og arbejde politisk for at højne vvs-energiuddannelsens status og det er i den grad lykkedes via et stærkt samarbejde med Blik og Rørarbejderforbundet.

En bundvender blev en gigantisk succes

Det var virkelig et nybrud da vi i det Faglige Udvalg for vvs-energiuddannelsen, hvor jeg sad sammen med formand Henrik W. Petersen fra Blik- og Rørarbejderforbundet, tog livtag med

den fortælling og branding der tidligere havde været af vvs-energiuddannelsen. Vi har naturligvis på nogle områder forskellige værdier, men vi var helt enige om at give uddannelsen et nyt image.

Som noget helt nyt begyndte vi at markedsføre branchen og uddannelsen som en grøn uddannelse og branche, der uddanner "fremtidens klimahelte", der kan styre ny energiteknologi. Hverken skolen eller de øvrige interesseorganisationer havde før set en så målrettet branding. Henrik og jeg var enige om at kalde den "Fremtidens klimahelte". Det gav genlyd blandt alle uddannelsesaktører at vi brugte en million kroner på markedsføring. Det var banebrydende og gav branchen og uddannelsen et seriøst løft, hvor vi talte om arbejdsmiljø, udvikling og værdien af effektiv energioptimering, bedre ventilation i folkeskoler og grøn omstilling mv. På et tidspunkt tog vi også en offensiv beslutning om at ændre uddannelsens navn fra vvs-uddannelsen til vvs-energiuddannelsen, hvilket efter min opfattelse gavner os i dag – da ingen fx politikere nu er i tvivl om at vvs-energiuddannelsen er helt central hvis vi skal nå i mål med grøn omstilling.

Nu begyndte folkeskolens uddannelsesvejledere at pege på VVS, som en attraktiv erhvervsmulighed. Politisk havde vi også en fælles sag med forbundet om at skaffe midler til skolerne, og arbejde målrettet for at få arbejdsgiverne til at oprette flere lærepladser og ikke mindst reformer af indholdet i uddannelsen

Faget er nu i en faglig top tre

Vi fik i fællesskab vendt en nedadgående spiral med færre og færre lærlinge ved at i italesætte uddannelsen som grøn med

fokus på vedvarende energiløsninger og energioptimering og en uddannelse med et højt teknisk niveau. I 2015 fik vi i fælles forståelse skærpet kompetenceniveauet i uddannelsen markant. For TEKNIQ og Blik- og Rørarbejderforbundet var fuldkommen enige om de høje ambitioner for branchen og det mål førte vi i fællesskab ind i det faglige udvalg. Vi gik imod strømmen sammen og fik udviklet nye fire tidssvarende og specialiserede teknikeruddannelser, der i høj grad modsvarer fremtidens krav ikke mindst i forhold til at komme i mål med den grønne omstilling.

Jeg kan huske at Kim Fusager Balle (uddannelsesansvarlig i forbundet red.) og jeg forsigtigt talte om at 800 uddannelsesaftaler om året måske var for ambitiøst. Nu fik vi i fællesskab skabt en succeshistorie med en stigning på 114 procent siden 2014 i antallet af uddannelsesaftaler. Nu indgås der mere end 1100 uddannelsesaftaler om året. De fire nye specialer var også et større slagsmål med skolerne, der var bekymrede for en mere teoretisk og tung uddannelse med øgede krav til certificering og et højere matematikniveau. Men vi stod fast i det faglige udvalg og i dag er faget i erhvervsuddannelsernes top tre.

Fremtiden er vores, hvis vi tør tage den

Arbejdet stopper ikke her og vi kan ikke hvile på laurbærrerne for det er åbenlyst at skolerne har et stort behov for investeringer. Både i lokaler, maskiner og materiel, men også i faglærerne, hvor kravet til deres tekniske kompetencer bliver højere og højere.

Vi skal fortsat være på forkant i det

faglige udvalg. Vi skal komme med fælles analyser og undersøgelser af fremtidens udfordringer. Analyser af efterspørgslen efter nye kompetencer og virksomhedernes behov. For uddannelsen skal modsvare fremtidens krav. Ellers står vi med det problem, at opgaverne siver ud af faget, f.eks. varmepumper, solenergi og helt nye energiformer.

Vi skal satse mere på EUX uddannelsen og vi skal tiltrække flere studenter til uddannelsen. Det er også meget vigtigt at få flere kvinder ind i branchen og her er det nok specialet energispecialist som er attraktivt for "de kloge piger" og her er det godt, at vi kan sende gode ambassadører fra Boss Ladies ud i folkeskolerne for ad den vej at styrke rekrutteringen.

På efteruddannelses-området har vi også en fælles sag for AMU-udbuddet er for svagt i dag. Her står vi ikke med tilbud om vigtige spidskompetence uddannelser. Ofte er kurserne alt for brede og slet ikke tidssvarende nok. I fremtiden står vi også overfor flere certificeringskrav og behovet for livslang læring, hvor fagforening og arbejdsgivere har en vigtig fælles opgave.

Videreuddannelsen er også en af mine kæpheste for faget kan virkelig føre dig langt. Med en VVS-energiuddannelse kan du videreudanne dig som VVS-installatør, produktionsteknolog, maskinmester, bygningskonstruktør eller diplomingeniør mv.

Faglærte VVS'ere kan redde kloden

Vi sikrer borgernes liv

*Henrik W. Petersen,
forbundsformand for
Blik- og Rørarbejder-
forbundet*

Han er formand for mere end 10.000 VVS'ere og har arbejdet for faget i 37 år. De sidste mere end 20 år som faglig aktiv med et særligt fokus på at udvikle vores uddannelse. Derfor kender Henrik W. Petersen som få andre fagets udvikling indefra og udefra gennem de sidste årtier.

Vi er gået fra at være et klassisk håndværk til at være tekniske installatører de sidste 25 år. Før i tiden var fagets fokus primært på arbejdet ude på byggepladser, hvor vi gik forrest i nybyggeri og renoveringer af vores boliger. Faget var fysisk hårdt og nogle gange beskidt arbejde, og det er det fortsat i dag, men nu er faget også nye teknologiske materialer, avancerede digitale styresystemer, apps

og robotter. Vi har virkelig været igennem en vild teknologisk opadstigende kurve i de seneste år.

En udvikling der slet ikke stopper her og derfor skal vi være vakse ved havelågen. Det skal være os der styrer robotterne, aldrig omvendt. Vi skal være de første håndværkere til at bruge ny teknologi og branchen skal udvikle de nye grønne produkter og energiformer, som kloden efterspørger.

Faget har rykket voldsomt indenfor ny teknologi

Udover håndværket har det også været en mental og intellektuel udvikling af faget, der også har en stor betydning for kravene og indholdet til vores efteruddannelse. Arbejdet er naturligvis stadig fysisk krævende, ingen tvivl om det.

Men uddannelsen som f.eks. VVS-energispecialist appellerer også meget til nutidens lærlinge, der er vokset op med brug af internet, apps og mobiltelefoner. >

> Til gengæld er de unge lærlinge måske ikke så materialevante som min generation, hvor vi havde sløjd i skolen og rodede med cykler og knallerter i fritiden. Faget havde lidt dengang et ry for at være for "de hårde drenge og ballademagerne" og dem har vi heldigvis stadig plads til.

Vi skal stadig samle rør. For som jeg altid siger så bliver vand og luft aldrig digitaliseret, men også her har vi fået nye løsninger med bedre fittings, pex rør og klemningsfittings, så arbejdet slider mindre og udvikler sig. Det er vigtigt for faget og vores arbejdsmiljø.

Branchemæssigt har vi rykket voldsomt og i dag er der ingen tvivl om at, VVS- og elektrikerfaget er de førende håndværkeruddannelser indenfor ny teknologi.

Faget sikrer liv og bæredygtighed

I 2006 valgte vi at udvikle uddannelsen radikalt og kalde os "klimahelte". Det var helt nyt dengang, men i dag er vi virkelighedens klimahelte. Det ved befolkningen, det ved vores ansvarlige politikere og det præger hele samfundet. Men den gang var vi sammen med vores arbejdsgivere, det allerførste fag, der banebrydende tog hul på klimadagsorden, der præger hele det politiske landskab i dag.

Vi valgte modigt at gå den helt rigtige vej og nu er alle fulgt efter os. I fremtiden kommer vi også til at fylde meget mere for behovet for

vores fag, vores håndværk og vores viden vil kun vokse de næste mange år. Vil du redde kloden, skal du blive faglært håndværker. Vil du redde liv, så bliv VVS'er. Reelt redder vi flere liv end sundhedsvæsenet med sikring af rent vand, sikker varmforsyning og sanitet til befolkningen.

Faget er alsidigt og et spændende tilbud til alle, der vil være håndværker. For når du vil forbedre miljø og klima ved at installere og vedligeholde innovative energiløsninger, så skal du være VVS- energispecialist. Vil du sørge for god ventilation, udsugning og indeklima i virksomheder, institutioner og private boliger? Ja, så skal du overveje at blive ventilations-tekniker.

Og faget er også fortsat et klassisk og solidt håndværk, hvor vi forskønner byens udseende ved at udskifte og renovere tage og facader med specialet som blikkenslager. Eller foretrækker du service og masser af kundekontakt med ansvaret for at der kommer varme i radiatorerne, gas til komfuret og vand i hanerne? Så vælg du specialet som installations-tekniker.

Vi oplevede under Corona, at behovet for ventilation og udluftning blev afgørende for folkesundheden, med al den tid vi tilbringer indenfor på skoler, i børnehaver og på arbejdspladser. Den vigtige viden er også for-

holdsvis nyt for mange og et vigtigt fremtidigt arbejdsområde for faget.

Faget skal omfavne den grønne omstilling

Jeg oplever at den nye EUX-uddannelse tiltrækker mange nye VVS'ere og at den også særligt tiltrækker de kvikke piger til faget. Hvilket er meget positivt og et vigtigt fokuspunkt for mig som formand.

For vi skal have mange flere kvinder ind i faget. Pt. har vi kun omkring 50 kvinder organiseret, så her er der virkelig plads til forbedringer. Her skal vi også fastholde at faget er et alsidigt håndværk med alle de gamle dyder for håndens arbejde kombineret med de nye muligheder og udfordringer vi kan løse i den grønne omstilling.

Vi skal som fag omfavne den grønne omstilling fordi det giver håndværkerne så mange nye muligheder. På den måde går faget en lys og stærk fremtid i møde de næste mange år med mulighed for god løn og ordentlige arbejdsforhold.

Men vi skal være vakse og opdatere efteruddannelse løbende for ellers kommer der andre og udføre arbejdet. Vi skal have mange flere på efteruddannelse. Vi skal omstille AMU uddannelserne til den grønne omstilling og gøre uddannelse mere attraktiv ved at give de rigtige tilbud. Det er et væsentligt arbejde for fagets fremtid. For ellers bliver vi overhalet af andre håndværkere og andre fag.

Arbejdsulykker skal anmeldes

at læse anmeldelsen igennem, og kontrollerer at der ikke er fejl i anmeldelsen.

Hvor sent kan man anmelde en arbejdsulykke?

Du kan anmelde arbejdsulykke i op til 1 år fra hændelsen er sket.

Hvad siger loven

om, hvornår en arbejdsgiver skal anmelde en skade?

• **Arbejdsulykke** der har medført mindst én dags fravær fra sædvanligt arbejde ud over tilskadekomstdagen. Arbejdsulykken skal anmeldes senest 14 dage efter den første fraværsdag. Det betyder at en skade, som medfører fravær fra dit sædvanlige arbejde på mere end én dag, skal anmeldes. Detaljen ligger i ordet sædvanlige. For eksempel har du har fået et mindre hold i ryggen ved løft af en faldstamme. Du har små ondt, men det medfører ikke en sygemelding. Men den næste uges tid skal du skånes fra at løfte nogle tunge ting. Så har du fravær fra dit **sædvanlige** arbejde, og skaden er dermed anmeldeligt.

• **Arbejdsulykke** uden fravær, men hvor arbejdsgiver forventer, at arbejdsulykken medfører erstatningsberettigende følger. Arbejdsulykken skal anmeldes senest 14 dage efter tilskadekomstdagen.

”Erstatningsberettigende følger” lyder kringlet, men dækker over udgifter til sygebehandling, genoptræning f.eks. fysioterapeut eller hjælpemidler. Altså hvis en mindre skade kræver behandling, eller skaden forventes en form for behandling, skal den altid anmeldes.

Har du styr på reglerne?

■ **ARBEJDSMILJØ** I sommers trådte en ny lov om anmeldelse af arbejdsulykker i kraft. Loven har gjort det enklere for virksomhederne at anmelde og der er gjort tydeligere, hvornår en arbejdsgiver skal anmelde en arbejdsulykke.

Hvad er en arbejdsulykke og hvem skal anmelde den

En arbejdsulykke er en varig eller forbigående personskade forårsaget af en hændelse eller påvirkning, der sker inden for fem dage. Loven og din overenskomst siger at det er din arbejdsgivers pligt at anmelde en arbejdsulykke. Din arbejdsgiver skal aldrig vurdere om en skade er en arbejdsulykke. Det er virksomhedens arbejdsskadeforsikringsselskab eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som træffer afgørelser om arbejdsulykker. Er du i tvivl om hvorvidt det er en arbejdsulykke, så anmeld den altid.

Når du gør arbejdsgiver opmærksom på at du ønsker en skade anmeldt, så har mester 14 dage til at anmelde den. Du skal i samarbejde med mester beskrive hvordan skaden opstod, så den er korrekt beskrevet. Når din arbejdsgiver har anmeldt skaden, modtager du en kvittering og en kopi af anmeldelsen via digital post. Husk

Eksempel:

En kollega får en metalsplint i fingeren ved skæremaskinen. I første omgang hiver han splinten ud, og får sat plaster på. Et par dage senere hæver fingeren og der går betændelse i fingeren. Efter yderligere to uger får kollegaen blodforgiftning, og betændelsen i fingeren er så slem, at han bliver opereret i fingeren flere gange. Det, som startede som en lille splint, er nu blevet til en alvorlig arbejdsulykke. Det er nok de færreste der anmelder en splint i fingeren. Men i denne situation er det vigtigt, at man anmelder skaden, så snart der er gået betændelse i fingeren. Det vil som regel også medføre at man ikke kan udføre sit sædvanlige arbejde.

Det er derfor vigtigt at du altid får anmeldt en skade. For det kan have store konsekvenser hvis skaden ikke er anmeldt, og du senere får problemer med en skade. Der kan være mange nuancer i at anmelde arbejdsulykker. Ved større ulykker er det vigtigt at sørge for vidner og få fotodokumentation. Det er derfor vigtigt at du kontakter Rør & Blik, hvis du er i tvivl. Men den vigtigste regel: Er du i tvivl, så anmeld!

Kom ind i varmen

Tag et kursus som fjernvarmerørsvejser

■ **UDDANNELSE** Auditoriet på TEC Ballerup/Hvidovre var proppet af ivrige kursusedtagere fra tidlig morgen. Mere end 70 interesserede ville høre nærmere om et 8-ugers fjernvarmekursus. På mødet deltog en del kollegaer fra Rør & Blik og Sjælland/Bornholm, men også folk fra andre fag, arbejdsgivere og naturligvis flere fagforeningens folk. Rør & Bliks uddannelsesvejleder Anja Larsen var også med til at tage imod de kommende kursister.

Vi skal omstille varmforsyningen

I de næste mange år er der et meget voldsomt behov for kvalificerede kollegaer til at omstille varmforsyningen. I Danmark skal vi have meget mere klimavenlig energi og især mere fjernvarme. Derfor er der stor mangel på fjernvarmesvejsere både i dag og i morgen. Nu er der etableret et kursus, der ikke kræver forudgående erfaring med at svejse, og som på otte uger introducere dig til at udføre forbedrende opgaver, svejsning og montering af fjernvarmerør efter sikkerhedsmæssige og kvalitetsmæssige standarder.

Arbejdsgivere på udkik efter nye medarbejdere eller lærlinge

På intro-dagen blev der lagt vægt på arbejdsmiljø, organisering og fokus på et sikkert og godt arbejde med en overenskomst. Kurset giver kompetencer til at planlægge rørmontage, læse tegninger og koter, sikre løft med kran, tilpasning af rør, svejsning, kvalitetskontrol og sikkert arbejdsmiljø.

Otte-ugers kurset afsluttes med en matchdag med arbejdsgivere på jagt efter lærlinge medarbejdere.

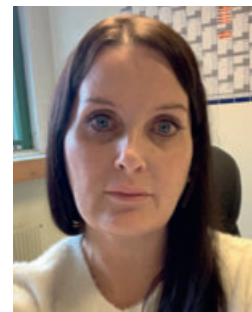
»Vi har medvirket til at tage initiativ til kurset, da uddannelsen kan bane vejen for et jobskifte eller en læreplads. Man kan naturligvis ikke blive faglært

på otte uger, men folk med en VVS-uddannelse har naturligvis en fordel. Håbet er så, at andre vil tage en læreplads bagefter. I Jylland har de kørt et lignende forløb, hvor over halvdelen kom i lære efterfølgende«, siger Henrik Juul Rasmussen, formand for Rør & Blik.

Han ser ud til at få ret. Allerede på Introdagen ledte arbejdsgivere efter nye lærlinge til faget.

Vil du vide mere om kurset så kontakt Rør & Bliks Uddannelsesvejleder Anja Larsen

Uddannelsesvejleder
Personlig vejledning i
uddannelse og efteruddannelse
Kontakt Anja Larsen
anl@blikroer.dk
26 88 20 73

Den professionelle fighter

Blikkenslager, europamester, verdensmester og mentor

■ **BOKSER** Bag de hårde næver og en skarp fighter-hjerne gemmer sig et varmt hjerte og en blikkenslager. I 1992, Parken i København, skriver to brødre dansk boksehistorie og blev i fællesskab verdensmestre. Jimmi Bredahl toppede plakaten sammen med sin lillebror Johnny Bredahl og de boksede begge en VM-kamp. Jimmi Bredahl boksede en stor kamp og vandt med dommerstemmerne 2-1. Johnny Bredahl vandt ligeledes sin kamp.

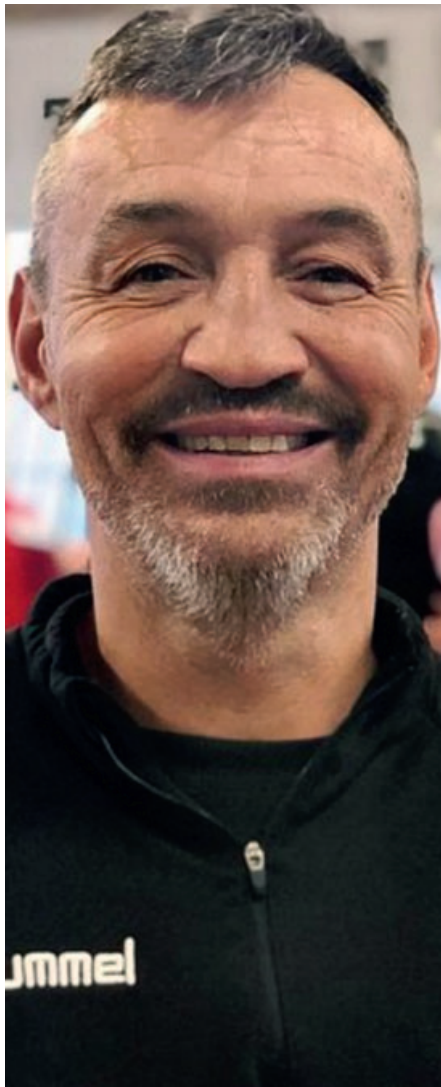
Verdensmester to gange

Jimmi Bredahl havde haft en hurtig og særdeles succesrig karriere, som professionel bokser. Han debuterede som professionel i 1989 ved et boksestævne på Brædstrup Kro. Bredahl vandt sin debutkamp på point og opnåede hurtigt en række sejre over kompetente bokser.

Allerede i sin tolvte professionelle kamp fik Jimmi Bredahl en kamp mod franskmænden Pierre Lorcy i Paris om EM-titel i junior-letvægt. Bredahl leverede en solid indsats, og stoppede franskmænden i 11. omgang og blev europamester. Den første danske boksemester på udebane.

EM-titlen blev springbræt til den sejrige VM-kamp i Parken mod atter en franskmænd, verdensmesteren i junior-letvægt Daniel Londas i 1992.

Jimmi boksede flere kampe som VM-mester, men i 1994 mødte han den superstærke Oscar de la Hoya i det Olympiske stadion i Los Angeles. La Hoya havde en stærk amatørkarriere bag sig med guldmedalje ved OL som højdepunktet. Som professionel havde de la Hoya allerede bokset og vundet 11

kampe. 10 på knockout. Jimmi holdt sig på benene i englens by, men blev stoppet af stævnelægen i tiende runde.

Mogens Palle fik fire år efter dygtigt arrangeret et nyt VM-titelopgør i junior-letvægt. Modstanderen var en erfaren mexicanske mester, der dog ikke var tilstrækkelig stærk til at besejre Jimmi

Bredahl. Jimmi kunne med sejren i 1996, igen kalde sig verdensmester. Karrieren sluttede kort efter, men Jimmi Bredahl kæmpede i alt 29 professionelle kampe, hvoraf de 26 blev vundet.

Blikkenslager og bokser

Karrieren var ellers ved at snuble i den tidlige ungdom i 1980'erne. Faktisk skulle Jimmi afsted til OL i 1988, men det brændte han af med ”fester, druk og alt muligt skidt”. Mogens Palle fik ham sporet ind igen og gjorde ham til en professionel boksemaskine, men ellers var han blevet blikkenslager.

I den vilde periode, blev Jimmi faktisk udlært som blikkenslager og efter sigende en dygtig og kompetent håndværker. Han tog sin uddannelse på Gladsaxe Tekniske Skole (nuværende TEC Gladsaxe red) i 1989. Efter svendebrevet og sin fornemme boksekarriere har Jimmy i mange år arbejdet med at få unge og voksne på ret køl, som mentor i bokseringen.

Jimmi går i ringen med parkinsonramte

Siden 2006 har Jimmi drevet sit eget bokse Gym i Holbæk. Team Bredahls Bokseklub, som ligger i en gammel grisestald. Team Bredahls Bokseklub har allerede skabt flere sjællandske og danske mestre. Den dobbelte eks-verdensmesteren har hjulpet både sin lillebror og lokale unge med sociale udfordringer. Senest tilbyder Jimmi parkinsonpatienter velkommen til opbyggelige runder i ringen.

Årsregnskab 2022

Balance dec 2021

	2022 kr.	2021 t.kr.
Aktiver		
Aktier og andele	105.576	106
Finansielle anlægsaktiver	105.576	106
Anlægsaktiver i alt	105.576	106
Tilgodehavender	223.459	144
Forudbetalte omkostninger	0	126
Tilgodehavender	223.459	270
Værdipapirer	27.639.927	30.965
Likvide beholdninger	5.373.784	3.027
Omsætningsaktiver i alt	33.237.170	34.262
Aktiver i alt	33.342.746	34.368
Passiver		
Fagforeningens egenkapital (se egenkapitalopgørelse)	32.061.141	33.275
Egenkapital i alt	32.061.141	33.275
Leverandører af varer og tjenesteydelser	60.572	62
Anden gæld	1.221.033	1.031
Kortfristet gæld	1.281.605	1.093
Gældsforpligtelser i alt	1.281.605	1.093
Passiver i alt	33.342.746	34.368

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

Note	2022 kr.	2021 t.kr.
1 Kontingent, netto	9.718.839	9.651
Opmålergebyr	170.107	502
Andre indtægter	1.118.608	297
Refusioner	464.845	504
Indtægter	11.472.399	10.954
2 Personaleomkostninger	6.593.290	6.968
Administrationsomkostninger	618.058	659
Ejendommens drift	768.501	946
Faglige omkostninger	1.009.641	39
Andre omkostninger	521.769	202
Omkostninger	9.511.259	9.614
Resultat før finansielle poster	1.961.140	1.340
3 Finansielle poster, indtægter	583.474	949
3 Finansielle poster, omkostninger	3.758.450	21
Årets resultat	-1.213.836	2.268
Der foreslås fordelt således:		
Til fagforeningens egenkapital	-1.224.036	2.043
Til andre reserver, nettooverskud	10.200	225
	-1.213.836	2.268

Mød op til
generalforsamlingen

Noter

	2022 kr.	2021 t.kr.
1 Kontingent, netto		
Kontingentindtægt	9.934.088	9.847
Kontingent til Blik og Rør Ungdom	215.249	196
	9.718.839	9.651
2 Personaleomkostninger		
Løn og gager	5.703.380	5.987
Sociale omkostninger	66.819	85
Pensioner	489.293	525
Lønsumsafgift m.v.	301.539	343
Personaleomkostninger i øvrigt	32.259	28
	6.593.290	6.968
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	11	11
3 Finansielle poster		
Finansielle indtægter		
Renteindtægter	192	0
Udbytte	583.282	472
Realiseret og urealiserede kursgevinster	0	477
Finansielle indtægter	583.474	949
Finansielle omkostninger		
Realiseret og urealiserede kurstab	3.738.868	0
Renteomkostninger	19.582	21
	3.758.450	21
4 Eventualforpligtelser		

Opnår en tillidsmand ikke genvalg, erholder vedkommende løn i 1-3 måneder, såfremt vedkommende ikke er pensionsberettiget eller finder anden beskæftigelse inden for denne periode.

Ifølge Blik- og Rørarbejderforbundets love er fagforeningen forpligtiget til at foretage udbetalinger til strejkeformål. Der er henlagt midler hertil under egenkapitalen.

For lejemålet, Lygten 10, er indgået en lejeaftale med 12 måneders opsigelse, årlig leje inkl. drift udgør kr. 924.000.

Det er dit valg og dig der bestemmer

Rør & Blikkenslagernes Fagforening af 1873 holder ordinær generalforsamling i Byggefagenes Hus, Lygten 10
torsdag d. 25. april kl. 16.30

Dagsorden:

Valg af dirigenter
Godkendelse af protokol
Bestyrelsens beretning
Regnskab
Indkomne forslag

Valg til Daglig Ledelse

Formand Henrik Juul Rasmussen, genopstiller
Faglig Sekretær C: Karsten Pedersen, genopstiller

Tre bestyrelsesmedlemmer

Stefan Abildskov, genopstiller
Kjeld Albertsen, genopstiller
Nikolaj Schwerdtfeger, opstiller

Revisor

Bjarne G. Petersen, genopstiller

To til stemmeudvalg

Finn Iwanouw, genopstiller
Leo Borglund, genopstiller

Fanebærer

Harry Leo Haumann, genopstiller

Husk der er mad fra kl. 16.00

Vi forventer der kommer en spændende oplægsholder.

Mød op og tag kollegaer og lærlinge med!

Indkomne forslag til generalforsamlingen

Forslag, som ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal fagforeningen have modtaget otte dage før, altså senest mandag d. 14. april senest kl. 16.00.

RØR & BLIKS 150-ÅRS FØDSELSDAGS FESTIVAL

19. august 2023 fejrer vi, at Rør & Blik fylder 150 år i Byggefagenes Hus på Lygten 10 med en faglig festival

Fødselsdagen er i virkeligheden officielt allerede d. 15. august, men vi holder en stor fest om lørdagen, hvor vi starter kl. 11.00.

Vi søger flere festival-aktivister

Så meld gerne ind med dine bidrag, frivilligt aktivistarbejde og gode idéer til din fagforening.

Så ses vi alle til jubilæumsfesten i den bedste og også en af verdens ældste fagforeninger.

1. MAJ

Rør & Blik holder fælles 1. Maj

Kom i Byggefagenes Hus til 1. maj. Der er fagpolitiske taler, morgenmad og underholdning for børn og voksne.

Kl. 9.00 - Starter vi med morgenmad og velkomst.

Kl. 11.20 - Afgang til Fælledparken. Hestevogn til børn og gangbesværede.

Guldnåle 2023

Max Abraham Meyer	Sommer
Bjarne Knudsen	Sommer
Tommy Jensen	Sommer
Aksel Nielsen	Jul
Flemming Gorrissen	Jul

Vær med!

Det 1421 af dine kollegaer Like **Rør og Blik** på facebook

Blikkenslagernes Aktieselskabs Fond

Tilskud til husleje, nedsat kontingent og begravelser ved Blikkenslagernes Aktieselskabs Fond

Fonden udlodder midler til medlemmer af Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873. Arbejdsløse, sygemeldte, ældre og trængende blikkenslagersvende samt deres enker kan søge.

Der kan søges tilskud til:

- Huslejetilskud til ældre medlemmer som bor til leje indenfor hovedstadsområdet og oppebærer folkepension.
- Tilskud til kredskontingent, hvis du har været på dagpenge eller sygedagpenge i tre sammenhængende måneder. Ansøgningsfrist er en måned efter de tre måneder på dagpenge.
- Begravelseshjælp. Ansøgningsfrist efter dødsfald.

Alle ansøgninger sendes til Rør og Blikkenslagernes Fagforening af 1873 til kbh@blikroer.dk eller Rør & Blik, Lygten 10, 2400 KBH NV

Husk altid navn og personnummer samt evt. startdato for ledighed eller sygeperiode.

For spørgsmål kan du kontakte Bjørn Due, Karsten Pedersen eller Henrik Juul Rasmussen.

Arbejdspladsanmeldelser

Bøgelund VVS ..... Skolen ved Sundet ..... Renovering
IMS – VVS ..... Ben Websters Vej 108 ..... Renovering

Ny tillidsmand

Københavns Universitet ..... Michael Thorsager
Vest VVS ..... Martin Ehlers
MO VVS & Kloak Teknik ..... Dan Dalsgaard
Caverion Danmark – VVS ..... Ole Mortensen
Øens VVS Teknik ..... Brian Kolding Schou
Brdr. Jensen VVS ..... Tommy Brian Lorentzen
Brøndum A/S ..... Nicolaj Herholdt Samuel
Christoffersen & Knudsen ..... Per Herbst Heinrichson

Ny Arbejds miljørepræsentant

Wicotec/Kirkebjerg ..... Thomas Agerboe Knudsen (Ekstern)
Bravida Danmark ..... Morten Madsen (Ekstern)
VVS Søberg ..... Lasse Franklin Petersen
ENCO – VVS ..... Christopher Lyng Nielsen (Ekstern)
Christoffersen & Knudsen ..... Jesper Ølgaard Pedersen (Ekstern)
Christoffersen & Knudsen ..... Simon Mouritzen
DTEK ..... Toke Blicher (Ekstern)
Øens VVS Teknik ..... Jens Kaspersen
Wicotec/Kirkebjerg – VVS Sjælland ..... Mikkel Patrick Gregersen
Bravida Danmark – Afd. 106 ..... Morten Kornum Knøsgaard

Tiltrædelsesoverenskomst i perioden

NA-Teknik ApS CVR.nr.: 42717231 Nørre Allé 195, 3. – 4, 2200 København N

Blokader

Manbook.dk ApS
Renovering ApS
Johan Eigil ApS
Nigma Vent ApS
Repari ApS
Kennedy VVS v/ Warren Kennedy
2 x Blik ApS
Profilvikaren
METER SERVICE EUROPE Spøtka
Workscout

Døde

Mogens Kurt Pedersen ..... 29.04.1940 – 25.01.2023
Kay-Aage Nilsson ..... 18.11.1935 – 03.02.2023
Henning Christensen Snitgaard ..... 14.06.1944 – 19.02.2023
Per Bjørn Paulsen ..... 03.04.1937 – 24.02.2023

58098

er nummeret til Rør & Bliks MobilePay og det nummer du skal bruge ved indbetaling af kontingent. Husk at skrive 'kontingent' og cpr-nummer i kommentarfeltet, så fagforeningen kan se, hvem indbetaleren er. Husk også at tillægge det beløb, du skal betale, 75 øre i gebyr som ubeskåret tilfalder MobilPay.

TIP OS DIN GODE HISTORIE

Ring/skriv idéer og forslag
til UTÆTHEDEN

Kontakt journalist Ole Sønderby på 26 88 20 74 eller osd@blikroer.dk

Åbningstider

Fagforeningen

Mandag-onsdag: ... 8.00 - 16.00
Torsdag: ..... 8.00 - 17.00
Fredag: ..... 8.00 - 14.00
Telefon: 3583 2422

A-kassen

Mandag: ..... 9.00 - 11.30
Tirsdag: ..... 9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Onsdag: ..... Lukket
Torsdag: ..... 9.00 - 11.30 & 15.00 - 16.30
Fredag: ..... 9.00 - 11.30

KALENDER

OK Information

TRmøde kl 14
Medlemsmøde kl 16 med mad
Tilmelding kbh@blikroer.dk eller
3583 2422

Bestyrelsesmøder

18. april
15. august
3. oktober
5. december

Bestyrelseskonference

10. juni

Netværksmøder

25. maj
24. august
16. november

Generalforsamling

25. april

Klubkonference

22. april

Temadag

10. oktober

Senior-klub

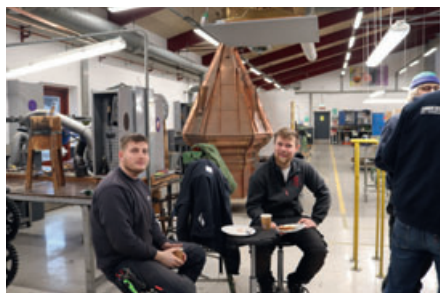
17. maj Skovtur
6. december Julefrokost

150 års fødselsdagsfestival

Fest 19. august (Fødselsdag er 15. august)

UTÆTHEDEN

29. maj
31. juli
26. oktober
27. november

Kanonafslutning på Kobberkunstkursus

Alle havde lynende travlt i Blikværkstedet lørdag morgen. Det morgenkolde værksted hos TEC Gladsaxe sydede af travlhed og faglig flid. Lærlinge, svende, veteraner og ikke mindst den altid trofaste og dygtige underviser, Michael Bradtberg fra TEC, havde travlt med at afslutte den femte sæson i Kobberkunst.

Borde, foderbræt, vinreol, utallige roser, vejrhane, lanterner, sparebøsse var blot nogle af de funkulende færdige kob-

berværker efter vinterens kursus. Flere elever afslørede stolt at de allerede havde givet deres kunst videre til jul. Andre så nu frem til at forsætte næste kursus gang for at videreføre deres kobberkunst.

For det lærerige kursus tiltrækker mange blikkenslagere i alle aldre og ofte kollegaer med helt forskellig faglig baggrund. I år var holdet udvidet til 30 og alle deltagerne, som UTÆTHEDEN mødte, ønsker at fortsætte. Så der er ingen tvivl om at TEC Gladsaxe og Rør

& Blik vil gentage den populære undervisning.

Udover nye faglige kompetencer er særligt det sociale og kammeratlige fællesskab en vigtig del af kurset, hvor nye og gamle kollegaer udveksler viden, nyt om job, faglige erfaringer og deler mange gode historier fra faget.

Tak til Michael Bradtberg og TEC Gladsaxe.

Tak til alle jer der deltog og bidrog til et fornemt kursus.